

Egyszerűsített adóraktári tevékenység

Az információs füzet az egyszerűsített adóraktárban előállítható termékek körét, az engedélykiadás feltételeit, az előállításra, nyilvántartásra, szállításra vonatkozó jövedéki szabályokat foglalja össze. Ismerteti továbbá az elszámolási és adófizetési kötelezettséget is.

Mikor van szükség egyszerűsített adóraktári engedélyre?

Ha a csendes bort

- kereskedelmi céllal állítják elő,
- az előállított mennyiség az utolsó három borpiaci év átlagában meghaladja az 1000 hektolitert,
- feldolgozás, tárolás céljából vásárolják,
- bér munkában palackozzák, tárolják, állítják elő.

Ki mentesülhet az egyszerűsített adóraktári kötelezettség alól?

- Aki csendes bort kereskedelmi céllal, kisüzemi bortermelőként¹ állíthat elő.
- Az a természetes személy, aki szőlőt művelve, vagy legfeljebb 500 kilogramm vásárolt szőlőből borpiaci évenként és háztartásonként legfeljebb 1000 liter csendes bort állít elő saját fogyasztásra és azt semmilyen formában nem értékesíti.²

Előállítható termékek³, tevékenységek:

- **csendes bor:** előállítás szőlőfeldolgozással, szőlőmust erjesztésével, palackozás, tárolás,
- **habzóbor:** saját szőlőből vagy saját előállítású csendes borból palackos erjesztéssel állítható elő,
- **egyéb csendes erjesztett ital:** kizárólag csendes borból készült „palackos fröccs”⁴ előállítása, palackozás, tárolás.

A fentiek szerint előállított, illetve az átvett habzóbor összemennyisége évente legfeljebb 50 000 liter lehet, együttes készletük nem haladhatja meg az 50 000 litert.

Tartályos erjesztésű habzóbor továbbra sem állítható elő egyszerűsített adóraktári tevékenység keretében.

Egyszerűsített adóraktárban más jövedéki termék (sör, más habzóbor, más egyéb csendes vagy habzó erjesztett ital, köztes alkoholtermék, alkoholtermék) nem állítható elő, nem palackozható és kedvezményes párlatán kívül nem tárolható.⁵

¹ A jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (Jöt.) 3. § (3) bekezdés 16. pont.

² Jöt. 133. § (1) bekezdés b) - c) pontjai.

³ Jöt. 134. § (1)-(3) bekezdés.

⁴ Jöt. 129. § (2) bekezdés a) pontja.

⁵ Jöt. 134. § (2) bekezdés.

Adóraktári keretek között szőlőből csendes bort csak egyszerűsített adóraktárban lehet előállítani.

Az egyszerűsített adóraktár engedélyese csendes bort és „palackos fröccs” terméket bémunkában is előállíthat, tárolhat, palackozhat. Habzóbort saját szőlőből vagy saját előállítású csendes borából palackos erjesztéssel készíthet, ez adóraktárban is készülhet számára.

Miért is egyszerűbb az egyszerűsített adóraktár?

A Jöt. az egyszerűsített adóraktári tevékenységet az általános adóraktárra vonatkozó előírásoktól eltérően szabályozza. Az egyszerűsített adóraktár engedélyesének

- nincs napi adatszolgáltatási kötelezettsége,
- nem kötelező az elektronikus nyilvántartás vezetése,
- a saját szőlőből vagy saját előállítású csendes borból előállított habzóborra csak kockázatos adózóként kell jövedéki biztosítékot nyújtania,
- jövedéki ügyintézőt nem kell alkalmaznia,
- nem kell a büntetlen előéletét igazolnia,
- a csendes bor tárolására szolgáló tárolóeszköznek nem kell hitelesítettnek lennie,
- évente egy alkalommal esedékes elszámolási kötelezettségét a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) helyett a helybíróknak kell teljesítenie.

Az egyszerűsített adóraktár engedélyese a NAV-val elektronikusan, ügyfélkapun keresztül tarthat kapcsolatot. Az engedélykérelem⁶, az engedélyben megadott adatok változása, a kockázatos adózónak előírt jövedéki biztosíték nyújtása⁷ elektronikus nyomtatványon küldhető be. Az egyszerűsített adóraktári engedély kiadása elektronikus.

Az egyszerűsített adóraktári engedély feltétele⁸

Az egyszerűsített adóraktári engedély **személyi és tárgyi feltételekhez kötött**. A kérelmet benyújtó gazdálkodó:

- nem állhat csőd-, felszámolási vagy végelszámolási eljárás alatt,
- nem lehet meg nem fizetett köztartozása, tb-járulék tartozása részletfizetési vagy fizetési halasztás kivételével,
- rendelkeznie kell érvényes borászati üzemengedéllyel,
- biztosítania kell a tevékenység végzéséhez és az ellenőrzések folytatásához szükséges tárgyi feltételeket,
- okirattal kell igazolnia az adóraktárként használt ingatlan, helyiség használatát,
- helyszínrajzot kell készítenie az adóraktári telephelyről,
- aláírásmintát kell adnia, ha a papír alapú szállítási okmányok aláírására jogosult személy,

⁶ NAV_J31 „Kérelem a Jöt. szerinti tevékenységek engedélyezésére” elektronikus nyomtatvány.

⁷ NAV_J38 „Kérelem a felajánlott jövedéki biztosíték elfogadására” elektronikus nyomtatvány.

⁸ Jöt. 134. § (4) bekezdés, 14. § (1) bekezdés b), c), e) pont, 20. § (1) bekezdés c) pont, (4) bekezdés, a Jöt. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet (Vhr.) 5. § (2) bekezdés.

- biztosítani kell az előállított, tárolt termékek számbavételéhez szükséges tárgyi feltételeket,
- ki kell jelölnie és be kell jelentenie egy NAV-val kapcsolatot tartó személyt.

A kérelemhez csatolni kell

- az adóraktári telephelyként használt ingatlan, helyiség használatát igazoló okiratot,
- a borászati üzemengedély adatait tartalmazó listát,
- a papíralapú okmányok aláírására jogosult személyek közokiratba foglalt aláírásmintáját.

Ez kiváltható a NAV képviselője előtt adott aláírásmintával. Az engedélyezés feltételeinek helyszíni ellenőrzésekor be kell mutatni az adóraktári telephelyről készített helyszínrajzot, ezen fel kell tüntetni a tárolóedények helyét, azonosító jelét és űrtartalmát. A helyszínrajzot elektronikusan is át kell adni a NAV-nak.

Nem adható engedély arra a telephelyre, ahol a kérelmezőnek⁹ a Jöt. hatálya alá tartozó korábbi tevékenysége miatt megállapított adó-, bírság-, pótléktartozása, vagy zárjegyhíánnyal kapcsolatos tartozása van.

A nyilvántartásra és a vezetésére vonatkozó előírásokat a Korm. rendelet¹⁰ tartalmazza, ezért az engedélyezési eljárás erre nem terjed ki. Ha a kérelmező kockázatos adózó¹¹, és az engedélykérelemben palackos erjesztésű habzóbor előállítására is szerepel, a kérelemmel együtt a jövedéki biztosíték nyújtására vonatkozó nyomtatványt is be kell nyújtani és az előírt 250 000 forint jövedéki biztosítékot a NAV rendelkezésére kell bocsátani.

Nyilvántartás-vezetés¹²

Az egyszerűsített adóraktár engedélyese szakmai-jövedéki nyilvántartást vezet:

- általános bortermelői regiszterben, vagy
- az ePinckönyv-rendszerrel napi szintű adatkapcsolatot fenntartó számítógépprogrammal, vagy
- az ePinckönyv-rendszert használó online bortermelői regiszterben.

Az általános bortermelő-regiszter vezethető papíralapon és elektronikusan. Ennek formáját a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa honlapján közzéteszi és hitelesíti. A regiszterek elektronikusan csak az előírt feltételeket biztosító programmal vezethetők. A programmal vezetett általános bortermelői regiszternél az ePinckönyv-rendszerrel napi szintű adatkapcsolatot fenntartó, a

⁹ Jöt. 14. § (3) bekezdés a)-b) pont.

¹⁰ A szőlő-bor ágazatban folytatott hatósági eljárásokról és teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 435/2021. (VII. 16.) Korm. rendelet (Korm. rendelet).

¹¹ Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 157. §.

¹² Jöt. 136. § (1) bekezdés, Korm. rendelet 42. §, 43. §, 44. §.

miniszter által nyilvántartásba vett számítógépprogram (EPK) használatának szándékát legkésőbb a használat kezdése előtti munkanapon írásban be kell jelenteni a hegybírónak.¹³

Az ePincekönyvben a termékeket az adó alapjaként meghatározott mértékegység (hektoliter) szerint, termékenként, a 60 liter feletti tárolóedényben elhelyezett mennyiségeket összevontan, az ennél kisebb tárolóegységben lévőköt pedig kiszerezélenkénti bontásban kell feltüntetni. Az ePincekönyv vezetéseének részletszabályait kormányrendelet tartalmazza¹⁴.

Termékforgalmazás, szállítási okmányok

Az egyszerűsített adóraktár engedélyese az előállított, tárolt termékeit alanyi jogon, külön jövedéki engedély nélkül értékesítheti. Adóraktárból szabad forgalomba bocsátással közvetlenül értékesíthet belföldön jövedéki engedélyes kereskedőnek, jövedéki kiskereskedőnek, magánszemélynek, harmadik országba, és tagállami kereskedőnek. Adófelfüggesztéssel belföldi adóraktárnak, más EU-tagállamban lévő adóraktárnak, bejegyzett kereskedőnek.¹⁵

Egyszerűsített adóraktárból nem adható fel habzóbor másik egyszerűsített adóraktárnak és kisüzemi bortermelőnek.

Szállítási okmányként belföldön adófelfüggesztéssel és szabad forgalomban is egységesen borkísérő okmány¹⁶ (BKO) alkalmazandó.

EU-tagállamba

- adófelfüggesztéssel szállításhoz e-TKO,¹⁷
- szabad forgalomba bocsátott termékek szállításához pedig elektronikus egyszerűsített kísérő okmány¹⁸ (e-EKO)

szükséges.

A BKO nyomtatványként is beszerezhető vagy elektronikusan is előállítható. Az e-TKO és az e-EKO kizárólag elektronikusan állítható elő, a BKO nyomtatványt a hegyközségek értékesítik.

Az elektronikus előállításához szükséges sorszám tartományt kérelemre BKO-nál a hegyközség adja ki.

Az egyszerűsített adóraktár engedélyese egyszerűsített adóraktárban a fogyasztói közvetlen értékesítésre egy borpiaci évben az általa vagy vele egy borgazdasági egységbe tartozó személy által az elmúlt három borpiaci évben művelt szőlőterület után hektáronként legfeljebb 0,7 hektoliter

¹³ Korm. rendelet 76. §.

¹⁴ Korm. rendelet.

¹⁵ Jöt. 53. § (1) bekezdés, 64. § (1) bekezdés, 67. § (2) bekezdés, 68. § (1) bekezdés.

¹⁶ Jöt. 3. § (3) bekezdés 6. pont.

¹⁷ Jöt. 3. § (1) bekezdés 17. pont.

¹⁸ Jöt. 3. § (1) bekezdés 13. pont.

tiszta szesz, de legfeljebb összesen 1,5 hektoliter tiszta szesz mennyiségű kedvezményes párlatot¹⁹ vehet át.

Az egyszerűsített adóraktár engedélyese egy időben az általa vagy vele egy borgazdasági egységbe tartozó személy által az elmúlt három borpiaci évben művelt szőlőterület után hektáronként legfeljebb 0,7 hektoliter tiszta szesz, de összesen legfeljebb 1,5 hektoliter tiszta szesz mennyiségű kedvezményes párlatot tarthat készleten.²⁰

Egyszerűsített adóraktár engedélyese csak abban az esetben vehet át és értékesíthet kedvezményes párlatot, ha²¹

- nem minősül az Art. szerinti kockázatos adózónak,
- a 136. § (2) bekezdése szerinti (elszámolás alapú) adatszolgáltatásnak az utolsó három lezárt borpiaci év során eleget tett,
- nem minősül a Btv. végrehajtására kiadott jogszabály szerinti kockázatos üzemengedélyesnek, és
- az egyszerűsített adóraktár engedélyese, vezető tisztségviselője, közvetlen vagy közvetett meghatározó befolyással rendelkező tulajdonosa vagy ezek közös háztartásban élő hozzátartozója nem magánfőző vagy bérfőzető.

Lényeges, hogy az egyszerűsített adóraktár engedélyese a kockázatos adózói és kockázatos üzemengedélyesi minősítés megszűnésének évét követő három évig kedvezményes párlatot nem vehet át.

Betárolás adófelfüggesztéssel

- egyszerűsített adóraktárból (habzóbor kivételével) - BKO,
- adóraktárból bér munkában előállított termék - e-TKO,
- kisüzemi bortermelőtől kizárólag csendes bor - BKO,
- tagállami adóraktárból - e-TKO,
- tagállamon keresztül harmadik országból - e-TKO,
- közvetlenül harmadik országból - Egységes Vámokmány (EV) a vámkezelés helyéig és BKO a belföldi szállításhoz.

Kitárolás adófelfüggesztéssel

- egyszerűsített adóraktárba (habzóbor kivételével) – BKO,
- belföldi adóraktárba (alapanyagként, palackozásra) – BKO,
- kisüzemi bortermelőnek (bérpalackozott csendes bor) – BKO,
- tagállami adóraktárba – e-TKO,
- tagállamon keresztül harmadik országba – e-TKO,
- közvetlenül harmadik országba – e-TKO és EV vagy BKO a vámkezelés helyéig és EV.

¹⁹ Jöt. 3. § (3) bekezdés 15. pont.

²⁰ Jöt. 134. § (3a) bekezdés.

²¹ Jöt. 134. § (8) bekezdés.

Kitárolás szabad forgalomba bocsátással

- tagállami kereskedőnek – e-EKO,
- belföldön jövedéki engedélyes kereskedőnek – BKO (vagy ezt helyettesítő számla),
- jövedéki kiskereskedőnek – BKO (vagy ezt helyettesítő számla),
- végsőfogyasztónak közvetlenül az egyszerűsített adóraktárban – BKO,
- termelői borkimérés az egyszerűsített adóraktárban (kizárólag csendes bor, saját szőlőből vagy saját előállítású csendes borból előállított habzóbor) – BKO, kedvezményes párlat esetén szállítólevél²²
- termelői borkimérés helyére szállítás saját használatú telephelyre, üzletbe, kitelepülés helyére (kizárólag csendes bor, saját szőlőből vagy saját előállítású csendes borból előállított habzóbor) – BKO, kedvezményes párlat esetén szállítólevél.

Termelői borkimérés²³

Az egyszerűsített adóraktár engedélyese a saját előállítású csendes borát, saját szőlőből vagy saját előállítású csendes borból előállított habzóborát, kedvezményes párlatát kiskereskedőként²⁴ termelői borkimérésben is értékesítheti. Ennek feltétele, hogy ezt a kereskedelmi hatósághoz bejelentse.²⁵ Termelői borkimérés az egyszerűsített adóraktár telephelyén és ezen kívül az egyszerűsített adóraktár engedélyesének használatában lévő üzletben elvitelre és kóstoltatás céljából helyben fogyasztásra is végezhető. Jövedéki kiskereskedőként alkalmi rendezvényekre kitelepülhet a jövedéki kiskereskedelem szabályai szerint.²⁶

Hivatalos zár alkalmazása, nyilvántartása, elszámolása²⁷

A 60 liternél nagyobb névleges térfogatú tárolóeszközben elhelyezett csendes bor és egyéb csendes erjesztett ital belföldön hivatalos zár alkalmazásával szállítható, értékesíthető.

Hivatalos zár a NAV által engedélyezett gyártótól szerezhető be. Az átvett hivatalos zárról, annak felhasználásról meghatározott adattartalommal papíron, vagy elektronikusan nyilvántartást kell vezetni. A papíralapú nyilvántartást kérelem alapján az egyszerűsített adóraktár engedélyes székhelye (telephely, lakóhely) szerint illetékes NAV hitelesíti. A hivatalos zár felhasználásról az elszámolással egy időben kell a hegybírónak adatot szolgáltatni.

Elszámolás, adófizetési kötelezettség²⁸

²² Jöt. 64. § (1) és (3) bekezdése.

²³ Jöt. 3. § (3) bekezdés 25. pont.

²⁴ Jöt. 3. § (1) bekezdés 27. pont, kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 2. § 15. pont.

²⁵ A kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet 2. §.

²⁶ 86. Információs füzet: Jövedéki kis-és nagykereskedelem.

²⁷ Jöt. 9. §, 138. § (1) bekezdés, (4)-(5) bekezdés, Vhr. 12. §, 93/R. §.

²⁸ Jöt. 136. § (2)-(3) bekezdés.

Az egyszerűsített adóaktár engedélyesnek évente egyszer, a borpiaci évet követő ²⁹ szeptember 10-ig, a szőlőbor-pincekönyv alapján elszámolást³⁰ kell készítenie a

- saját termelésű és vásárolt szőlőmennyiségéről,
- az átvett, előállított, tárolt, feladott csendes és habzó bor mennyiségéről,
- az átvett, tárolt és értékesített kedvezményes párlat mennyiségéről (a bér munkára átvett, bér munkában tárolt mennyiség elkülönítésével),
- készletváltozásokról (például beszerzés, bér munka, melléktermék),
- borpiaci év tényleges zárókészletéről,
- hivatalos zár készletelszámolásról³¹.

Az elszámolást a borpiaci évet követő szeptember 10-ig az agrárpolitikáért felelős miniszter rendelete³² szerinti nyomtatványon kell benyújtani a hegybíróhoz. A hegybíró az elszámolás adatokat a beérkezéstől számított 21 napon belül elérhetővé teszi a NAV számára.

A csendes bor és a „palackos fröccs” adómértéke nulla forint, a habzóbor adómértéke hektoliterenként 18 000 forint. A nulla adómérték miatt csak a szabad forgalomba bocsátott habzóbor mennyisége után kell az adót bevallani és megfizetni, az elszámolással egy időben.

Az egyszerűsített adóaktár engedélyesnek nem kötelező a tényleges készletet megállapítani a naptári év végén vagy az üzleti év mérlegforduló napján.³³

Áttérés kisüzemi bortermelésre³⁴

Ha az egyszerűsített adóaktár engedélyes megfelel a kisüzemi bortermelői feltételeknek, nyilatkozhat arról, hogy a tevékenységét kisüzemi bortermelőként kívánja folytatni. A nyilatkozat elektronikus nyomtatványon ³⁵ nyújtható be a NAV-nak.

A nyilatkozat alapján a NAV vizsgálja:

- az egyszerűsített adóaktár engedélyesének jogi és gazdasági függetlenségét,
- az előállított csendes bor mennyiségét,
- habzóbor készletét,
- a palackos fröccs mennyiségét.

A kisüzemi bortermelés feltételeként meghatározott csendes bor mennyiségének magállapítása a tevékenység idejétől függ. Ha a nyilatkozattételre a tárgy borpiaci évre vonatkozó elszámolás előtt kerül sor, a nyilatkozatban meg kell adni a tárgy borpiaci évben a nyilatkozattétel időpontjáig

²⁹ Az előző év augusztus 1-től a következő év július 31-ig tartó időszak.

³⁰ Jöt. 134. § (2) bekezdés.

³¹ Jöt. 138. § (5) bekezdés.

³² A szőlő- és bortermelés részletes szabályairól szóló 26/2021. (VII. 29.) AM rendelet.

³³ Jöt. 134. § (7) bekezdés.

³⁴ Jöt. 136. § (4) bekezdés, Vhr. 98. §.

³⁵ NAV_J31 „Kérelem a Jöt. szerinti tevékenységek engedélyezésére”.

előállított csendes bor mennyiségét. Ha a nyilatkozattételkor a tevékenység ideje kevesebb, mint három borpiaci év, akkor a megkezdett borpiaci évek alatt előállított mennyiségek átlagát kell figyelembe venni.

A kisüzemi bortermelői feltételek teljesülésekor a NAV az egyszerűsített adóraktári engedélyt visszavonja. Mivel a tevékenység nem szűnik meg, hanem egy másik formában folytatódik, ezért nem kötelező a készletfelmérés. A kisüzemi bortermelővé vált gazdálkodó választhat, hogy szakmai-jövedéki nyilvántartását kisüzemi bortermelői regiszterben, általános bortermelői regiszterben vagy online bortermelői regiszterben vezeti.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal